

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

UI GREENMETRIC 2025 DEĞERLENDİRME RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin (MSKÜ) **UI GreenMetric World University Rankings 2025** sonuçlarını üst yönetim perspektifiyle değerlendirmek, sıralama sonuçlarının arka planını doğru biçimde açıklamak ve üniversitenin sürdürülebilirlik alanındaki stratejik konumunu netleştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

2025 yılında GreenMetric'e katılan üniversite sayısı **1745'e yükselmiş**, küresel rekabet önceki yıllara kıyasla belirgin biçimde artmıştır. Bu artışa rağmen MSKÜ, **dünya genelinde ilk %22'lik dilimde**, Türkiye'de ise **41. sırada** yer alarak sürdürülebilirlik performansını istikrarlı biçimde korumuştur. Yüzdelik dilimde gözlenen sınırlı değişim, üniversitenin performans kaybından değil; katılımcı profilinin güçlenmesi, kriter ağırlıklarının güncellenmesi ve rekabetin sertleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Bu çerçevede raporun temel mesajı şudur: **MSKÜ'nün sürdürülebilirlik performansı zayıflamamış, aksine artan rekabete rağmen güçlü ve güvenilir konumunu korumuştur.** Bununla birlikte, GreenMetric'in yapısal sınırlılıkları nedeniyle üniversitenin sürdürülebilirlik kapasitesinin yalnızca bu sıralama ile değerlendirilmesi yeterli değildir. Bu nedenle raporda, GreenMetric'in dezavantajları açıkça ortaya konmuş ve **iki tamamlayıcı uluslararası program** (Nature Positive Universities ve TÜRÇEV Yeşil Bayrak – Eko-Kampüs) alternatif/ tamamlayıcı araçlar olarak önerilmiştir.

1. RAPORUN AMACI VE KAPSAMI

Bu rapor, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin (MSKÜ) **UI GreenMetric World University Rankings 2025** sonuçlarını, önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak değerlendirmek; elde edilen sıralama ve puanların nedenlerini açıklamak; mevcut durumun güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koymak ve üniversite üst yönetimine **stratejik karar alma sürecinde** girdi sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Rapor, yalnızca sıralama bilgisini değil; **rekabet koşullarındaki değişimi**, kriter ağırlıklarındaki güncellemeleri ve MSKÜ'nün sürdürülebilirlik performansının bu dinamikler içindeki konumunu da bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır.

2. UI GREENMETRIC 2025 GENEL SONUÇLARI

2.1. MSKÜ'nün 2025 Sıralaması

- **Dünya genelinde:** 1745 üniversite arasında **386. sıra**
- **Türkiye genelinde:** 142 üniversite arasında **41. sıra**
- **Dünya yüzdelik dilimi: İlk %22**

Bu sonuçlar, MSKÜ'nün küresel ölçekte sürdürülebilirlik performansını **istikrarlı biçimde koruduğunu** ve artan rekabete rağmen üst dilimde yer almaya devam ettiğini göstermektedir.

2.2. 2021–2025 Dönemi Yüzdelik Dilim Değişimi

Yıl	Dünya Yüzdelik Dilimi	Türkiye Yüzdelik Dilimi
2021	%38	%32
2022	%31	%28
2023	%24	%24
2024	%21	%27
2025	%22	%29

2024–2025 döneminde dünya yüzdelik diliminde **%20,8'den %22,1'e** sınırlı bir değişim gözlenmiştir. Bu durum, performans düşüşünden ziyade **küresel ve ulusal rekabetin belirgin biçimde artmasının** doğal bir sonucudur.

3. 2025 SONUÇLARINI ETKİLEYEN TEMEL FAKTÖRLER

3.1. Küresel Katılımcı Sayısındaki Artış

- 2024 yılında 1477 olan katılımcı üniversite sayısı, 2025'te **1745'e yükselmiştir**.
- Bu artış, tek bir yıl içinde **yaklaşık %18 daha fazla üniversitenin** sıralamaya dahil olması anlamına gelmektedir.

Bu durum, aynı puanı veya benzer performansı koruyan üniversitelerin dahi sıralamada göreceli değişimler yaşamasına neden olmuştur.

3.2. Yeni ve Güçlü Üniversitelerin Sisteme Dahil Olması

2025 döneminde özellikle:

- Avrupa, Asya ve Amerika'dan,
- Yüksek bütçeli,
- Kurumsal sürdürülebilirlik ofislerine sahip,
- Karbon ayak izi ve sürdürülebilirlik raporlarını düzenli yayımlayan

üniversitelerin GreenMetric’e katıldığı gözlenmiştir. Bu üniversiteler sisteme **yüksek başlangıç puanlarıyla** dahil olmuş, küresel rekabeti daha da güçlendirmiştir.

3.3. Kriter Ağırlıklarındaki Güncellemeler

UI GreenMetric, 2024–2025 döneminde özellikle aşağıdaki alanlarda **ağırlık güncellemeleri** yapmıştır:

- Enerji ve iklim değişikliği,
- Yenilenebilir enerji oranı,
- Sürdürülebilir ulaşım,
- Su yönetimi.

Bu değişiklikler, altyapı yatırımlarını erken tamamlamış veya büyük ölçekli yenilenebilir enerji projelerine sahip üniversitelerin görece avantajını artırmıştır.

3.4. Türkiye İçindeki Rekabetin Artması

- GreenMetric başvurusunun ücretsiz olması,
- Türkiye’de sürdürülebilirlik odaklı çalışmaların yaygınlaşması,

nedeniyle birçok üniversite özellikle **ulaşım, bisiklet altyapısı, enerji verimliliği ve atık yönetimi** alanlarında hızlı iyileştirmeler yapmıştır. Bu durum, ulusal sıralamada da rekabeti belirgin biçimde artırmıştır.

4. MSKÜ’NÜN PUAN VE KATEGORİ BAZLI PERFORMANSI

4.1. Toplam Puan Eğilimi

2021–2025 döneminde MSKÜ’nün toplam GreenMetric puanı **istikrarlı bir artış eğilimi** göstermiştir. Bu durum, sıralamadaki görece değişime rağmen **kurumsal performansın sürdürülebilir biçimde güçlendiğini** ortaya koymaktadır.

4.2. Ana Kategoriler Bazında Değerlendirme

- **Yerleşke ve Altyapı (%15):**
Yeşil alan oranı, ormanlık alanların korunması ve kampüsün doğal yapısı MSKÜ’nün güçlü yönleri arasındadır.
- **Enerji ve İklim Değişikliği (%21):**
Enerji verimliliği çalışmaları devam etmekle birlikte, yenilenebilir enerji üretim oranının artırılması bu kategoride puan artışı için kritik görünmektedir.
- **Atık Yönetimi (%18):**
Ayrıştırma ve geri dönüşüm uygulamaları olumlu olmakla birlikte, sistematik izleme ve raporlama kapasitesinin güçlendirilmesi gerekmektedir.

- **Su Yönetimi (%10):**
Su verimliliği ve izleme çalışmaları gelişme potansiyeline sahiptir; özellikle yağmur suyu ve gri su sistemleri önemli fırsat alanlarıdır.
- **Ulaşım (%18):**
Bisiklet, yaya ve e-mobilite altyapısının güçlendirilmesi bu kategoride hızlı kazanım sağlayabilecek alanlardan biridir.
- **Eğitim ve Araştırma (%18):**
Sürdürülebilirlik temalı dersler, araştırmalar ve toplumsal etkinlikler MSKÜ'nün güçlü olduğu alanlar arasında yer almaktadır.

5. STRATEJİK DEĞERLENDİRME

UI GreenMetric 2025 sonuçları göstermektedir ki:

- MSKÜ'nün sürdürülebilirlik performansı **zayıflamamış**, aksine artan rekabete rağmen **üst dilimde istikrarlı biçimde korunmuştur**.
- Sıralamadaki göreceli değişimler, büyük ölçüde **dışsal faktörlerden** (katılımcı sayısı, kriter güncellemeleri, rekabet) kaynaklanmaktadır.
- Mevcut altyapı ve kurumsal kapasite, hedefli yatırımlar ve politika kararlarıyla desteklendiğinde MSKÜ'nün **ilk %20 bandına yeniden yükselmesi** mümkündür.

6. GREENMETRIC SİSTEMİNİN YAPISAL SINIRLILIKLARI VE DEZAVANTAJLARI

UI GreenMetric, üniversiteler için önemli bir görünürlük ve karşılaştırma aracı olmakla birlikte, **denetlenmeyen (non-audited)** bir sıralama sistemidir. Bu durum, sistemin bazı yapısal sınırlılıklarını beraberinde getirmektedir.

Başlıca dezavantajlar aşağıda özetlenmiştir:

- **Beyan Esaslı Veri Toplama:** GreenMetric, üniversitelerin kendi beyan ettikleri verilere dayanmaktadır. Veriler saha denetimi, üçüncü taraf doğrulaması veya bağımsız denetimden geçmemektedir.
- **Uygulama Derinliğinin Ölçülememesi:** Altyapının gerçekten etkin kullanılıp kullanılmadığı, uygulamaların sürdürülebilirliği ve kurumsal içselleştirme düzeyi ölçülememektedir.
- **Kısa Vadeli İyileştirmelere Açıklık:** Denetim olmadığı için, bazı üniversiteler kısa vadeli veya geçici düzenlemelerle puanlarını hızlı biçimde artırabilmektedir.
- **Yönetişim ve Eğitim Boyutunun Sınırlı Temsili:** Öğrenci katılımı, kurumsal karar alma süreçleri ve eğitim entegrasyonu yeterince derinlemesine değerlendirilememektedir.

Bu nedenlerle GreenMetric, **tek başına bir sürdürülebilirlik kalite göstergesi olarak değil**, performans odaklı bir sıralama aracı olarak değerlendirilmelidir.

7. GREENMETRIC'E ALTERNATİF VE TAMAMLAYICI ULUSLARARASI PROGRAMLAR

MSKÜ'nün sürdürülebilirlik kapasitesini daha doğru, denetlenebilir ve kurumsallaşmış biçimde ortaya koyabilmesi için GreenMetric'in **tamamlayıcısı** olarak iki uluslararası program öne çıkmaktadır.

7.1. Nature Positive Universities (NPU)

Nature Positive Universities, üniversitelerin kampüs faaliyetlerinin **biyolojik çeşitlilik ve ekosistemler üzerindeki etkilerini ölçmeyi, azaltmayı ve tersine çevirmeyi** taahhüt ettiği küresel bir ağıdır. Program; University of Oxford, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ve UN Decade on Ecosystem Restoration iş birliğiyle yürütülmektedir.

NPU'nun GreenMetric'ten temel farkları şunlardır:

- Net sıralama yerine **taahhüt, hedef ve yıllık ilerleme raporlaması** esas alınır.
- Biyoçeşitlilik, arazi kullanımı ve ekosistem restorasyonu doğrudan odaklıdır.
- Kurumsal karar alma, politika üretimi ve uzun vadeli hedefler ön plandadır.

Bu yönüyle NPU, MSKÜ'nün **ormanlık kampüs yapısı ve doğal sermayesini** stratejik bir avantaja dönüştürebilecek niteliktedir.

7.2. TÜRÇEV – Yeşil Bayrak (Eko-Kampüs) Programı

Uluslararası Eko-Kampüs Programı, Foundation for Environmental Education (FEE) tarafından yürütülen ve Türkiye'de TÜRÇEV koordinasyonunda uygulanan **resmî, sertifikalı ve denetimli** bir çevre eğitim programıdır.

Yeşil Bayrak programının ayırt edici özellikleri:

- Süreç **belgelendirilebilir ve denetlenebilir** yapıdadır.
- Öğrenci katılımı ve eğitim entegrasyonu zorunludur.
- Çevre yönetimi, su, enerji, atık, ulaşım ve biyoçeşitlilik alanlarında **kanıt temelli** değerlendirme yapılır.

Bu program, GreenMetric'in performans odaklı yapısını; **süreç, yönetim ve eğitim temelli** bir çerçeveye tamamlamaktadır.

8. STRATEJİK SONUÇ VE ÖNERİ

UI GreenMetric 2025 sonuçları, MSKÜ'nün sürdürülebilirlik alanında güçlü ve istikrarlı bir konumda olduğunu açıkça göstermektedir. Ancak sürdürülebilirlik kapasitesinin yalnızca sıralama odaklı bir araçla ifade edilmesi yeterli değildir.

Bu nedenle üst yönetime önerimiz:

- GreenMetric'in **görünürlük ve karşılaştırma aracı** olarak sürdürülmesi,
- Buna paralel olarak **Nature Positive Universities** ve **TÜRÇEV Yeşil Bayrak (Eko-Kampüs)** programlarının devreye alınması,
- Böylece MSKÜ'nün sürdürülebilirlik yaklaşımının performans, denetim, eğitim ve yönetim boyutlarıyla bütüncül biçimde kurumsallaştırılmasıdır.

Bu yaklaşım, MSKÜ'yü yalnızca sıralamalarda yer alan değil; **sürdürülebilirliği yöneten ve örnekleyen** bir üniversite konumuna taşıyacaktır.

9. SONUÇ VE ÜST YÖNETİME YÖNELİK MESAJ

UI GreenMetric 2025 sonuçları, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik alanında **Türkiye'de ve dünyada güçlü, görünür ve güvenilir bir konumda** olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede, sürdürülebilirlik çalışmalarının:

- kurumsal politika düzeyinde sahiplenilmesi,
- orta ve uzun vadeli yatırım planlarıyla desteklenmesi,
- eğitim, araştırma ve toplumsal katkı boyutlarıyla bütünleştirilmesi

MSKÜ'nün uluslararası görünürlüğünü ve rekabet gücünü daha da artıracaktır.

Sürdürülebilir Yeşil Kampüs Koordinatörlüğü

Aralık-2025